Nový zákon o kybernetické bezpečnosti = nové povinnosti pro obce?

V Praze, dne 28. 5. 2025

Vážená paní starostko, vážený pane starosto,

v poslední době jsme ze strany obcí a jejich příspěvkových organizací zaznamenali četné dotazy na novelu kybernetického zákona, která aktuálně čeká na schválení v Senátu. Z řady dotazů přitom vyplývá, že se v území objevují když ne rovnou nepravdivé, tak alespoň zavádějící informace. Proto jsme pro Vás připravili přehled povinností, které z nové úpravy pro obce a jejich příspěvkové organizace reálně plynou. Připojujeme také doporučení, jaké kroky byste měli v nejbližších týdnech udělat.

Upozorňujeme zároveň, že nejde o vyčerpávající a detailní přehled všech nových povinností, ale spíše o uvedení do komplikované a z pohledu obcí začasté neprobádané problematiky, které Vám pomůže se v ní lépe zorientovat. Tento text v neposlední řadě vnímejte také jako návod, který Vám má pomoci se rozhodnout o prospěšnosti nabídek na provedení auditu kyberbezpečnosti ze strany různých firem zabývající se sektorem IT.

Co upravuje novela zákona o kyberbezpečnosti?

Novela zákona o kybernetické bezpečnosti (senátní tisk č. 109), doprovodný zákon (senátní tisk č. 110) a související vyhlášky (které jsou v tuto chvíli v meziresortním připomínkovém řízení) transponují do české legislativy Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2022/2555, o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o zrušení směrnice (EU) č. 2016/1148 (Network Infrastructure Security Directive 2 – NIS2).

Výše jmenovaná evropská směrnice rozšiřuje ve srovnání s předcházející a stále ještě platnou právní úpravou kyberbezpečnostní regulaci na další odvětví a služby a rozděluje je na základní a

SMS-služby s.r.o. | sídlo: Národní 973/41, 110 00 Praha 1 | IČO: 067 84 771 | DIČ: CZ06784771 | tel: +420 723 644 867 | e-mail: kancelar@sms-sluzby.cz | ID datové schránky: j49zfqv | https://www.sms-sluzby.cz | https://www.facebook.com/SMSsluzby.cz

významné. V české právní úpravě se toto rozdělení projeví **rozdělením regulovaných služeb do režimu nižších a vyšších povinností.** Tyto dva režimy se liší především tím, jak rozsáhlá organizační a technická opatření musí zavést každá organizace, která bude mít za povinnost se řídit zákonem o kybernetické bezpečnosti.

Jak dopadne novelizovaný zákon o kybernetické bezpečnosti na obce a jejich příspěvkové organizace?

Zatímco novela zákona o kyberbezpečnosti vymezuje, jaké podmínky musí splnit regulovaná služba, výčet konkrétních sektorů, na které se budou nové povinnosti vztahovat, je obsažen v prováděcích vyhláškách. Ty jsou sice zatím v procesu připomínkového řízení, ale neočekává se, že by po jeho konci mělo dojít k úpravám vyjmenované škály regulovaných služeb.

V tuto chvíli tak můžeme s téměř naprostou jistotou konstatovat, že povinnými subjekty podle nového zákona o kybernetické bezpečnosti nebudou obce I. ani II. typu, ledaže by provozovaly některou z regulovaných služeb (podrobnosti v dalším oddílu).

Nově se ovšem povinnosti budou vztahovat na obce s rozšířenou působností (ORP, obce III. typu) a také na městské části hlavního města Prahy, na které byl přenesen výkon působnosti dle zákona o hlavním městě Praze. Tyto organizace budou podléhat režimu nižších povinností - musí se registrovat, dodržovat v příslušné vyhlášce vymezená opatření kybernetické bezpečnosti a hlásit kybernetické incidenty. Podrobnosti o základních povinnostech poskytovatelů regulovaných služeb najdete například zde.

To, že je obec povinným subjektem podle nového zákona o kybernetické bezpečnosti, se ovšem nijak nedotýká zřízených příspěvkových organizací. **Mateřské ani základní školy nové regulace nebudou podléhat,** leda by součástí jejich činností byl výzkum, především v oblasti přírodních věd.

Provozuje obec nebo DSO fotovoltaickou elektrárnu?

Do regulovaných služeb spadá většina průmyslu a kritické infrastruktury, včetně vodovodů, kanalizací, fotovoltaických elektráren, zdravotnických zařízení apod. **Hlavním kritériem pro to, zda určitý podnik do regulované služby spadá, je počet zaměstnanců a výše jeho ročního**

SMS SLUŽBY s.r.o.
SMS-služby s.r.o. | sídlo: Národní 973/41, 110 00 Praha 1 | IČO: 067 84 771 | DIČ: CZ06784771 | tel: +420 723 644 867 | e-mail: kancelar@sms-sluzby.cz | ID datové schránky: j49zfqv | https://www.sms-sluzby.cz | https://www.facebook.com/SMSsluzby.cz

obratu. Vzhledem k tomu, že provozovateli vybraných služeb jsou v některých případech i obce či DSO, doporučujeme v takovém případě využít kalkulačky NÚKIB, která Vám pomůže rozhodnout, zda případně Vámi provozovaná služba může být regulovanou službou dle nového zákona o kybernetické bezpečnosti.

Do kdy musí povinné organizace opatření zavést?
Novela neobsahuje pevný termín nabytí účinnosti zákona; nyní je nastavena tak, že **zákon bude účinný první den třetího kalendářního měsíce následujícího po jeho vejití v platnost. Vzniká tedy legisvakanční doba dvou měsíců, kdy je zákon platný, ale není účinný.** Povinné osoby v tomto období tedy nové povinnosti plnit nemusejí, je ale žádoucí se s úpravou seznámit a zvážit její eventuální dopady a náročnost - časovou, personální i finanční. Vzhledem k očekávanému průběhu legislativního procesu lze přitom počítat s tím, že nový zákon o kybernetické bezpečnosti bude účinný v druhé polovině letošního roku: účinnosti pravděpodobně nabude v průběhu září.

Do 60 dnů od účinnosti zákona budou muset povinné osoby registrovat svoji organizaci prostřednictvím portálu NÚKIB (dříve nebude portál otevřen). Ten registraci potvrdí - jedná se o správní řízení. Po doručení rozhodnutí o registraci má pak organizace 30 dnů na vložení kontaktních údajů odpovědných osob za kyberbezpečnost do portálu NÚKIB. Od doručení rozhodnutí také začíná běžet lhůta 1 roku, do kterého musí organizace zavést technická a organizační opatření a vypracovat příslušné dokumenty tak, aby zajistila soulad s novou legislativou. **Není tedy pravda, jak tvrdí některé firmy, že hned s účinností zákona musíte mít zavedena všechna povinná opatření.**

Nicméně pozor, nová pravidla kyberbezpečnosti požadují kontinuální vyhodnocování a zlepšování kyberbezpečnosti v organizaci, a to mnohem výrazněji, než jak to známe v případě nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Upozorňujeme současně, že zavedení opatření nepředstavuje jednorázovou záležitost, a doporučujeme tyto povinnosti nepodcenit.

Jaká pravidla kyberbezpečnosti platí pro obce I. a II. typu, mateřské nebo základní školy?
Představitelé obcí I. a II. typu a jimi zřizovaných organizací, které nebudou podléhat novým povinnostem, si mohou klást otázku, zda se v jejich případě uplatní vůbec nějaká pravidla týkající se kyberbezpečnosti. Odpověď je kladná. Jsou to v zásadě ta pravidla, která jsou stanovena v

SMS-služby s.r.o. | sídlo: Národní 973/41, 110 00 Praha 1 | IČO: 067 84 771 | DIČ: CZ06784771 | tel: +420 723 644 867 | e-mail: kancelar@sms-sluzby.cz | ID datové schránky: j49zfqv | https://www.sms-sluzby.cz | https://www.facebook.com/SMSsluzby.cz

obecném nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) a která Vám na osobních setkáních opakuje Váš pověřenec pro ochranu osobních údajů. **Proto mějte na paměti, že i organizace, které nejsou povinnými osobami podle zákona o kybernetické bezpečnosti, jsou regulovány jinými předpisy, které stanovují povinnost data odpovídajícím způsobem chránit. Pokud tedy spolupracujete s pověřencem při ochraně osobních údajů, chráníte tím i "neosobní" data, která máte ve svých počítačích.**

Své klienty pravidelně upozorňujeme, že obce nebo školy sice nemohou být sankcionovány podle GDPR, národní úprava ovšem zná několik ustanovení, která mohou vést k povinnosti nést odpovědnost za škodu či újmu způsobenou subjektu údajů při narušení bezpečnosti jeho dat (např. občanský zákoník). Preventivní - a v zásadě nijak složitá ani nákladná - opatření, která zajišťují základní úroveň kyberbezpečnosti, tak není radno podceňovat. Skutečně jde jen např. o silná hesla, omezení přístupů do programů jen na osoby, které s daty skutečně pracují, "uspávání" počítače při nečinnosti, nevyužívání počítače pro soukromé účely, hraní her apod.

Jak reagovat na nabídky o auditu kyberbezpečnosti?
Pokud Vám na obec přijde na první pohled výhodná a přesvědčivá nabídka provedení kybernetického auditu z důvodu novely kybernetického zákona, důkladně zvažte, zda něco takového opravdu potřebujete a zda nepostačí konzultace s pověřencem a následně s Vaším dodavatelem IT. To platí pro všechny samosprávy bez ohledu na to, zda jsou či nejsou povinnoou osobou. Bohužel se totiž opět objevily firmy, které novelu zákona o kyberbezpečnosti za využití problematických praktik využívají ke svému prospěchu, nikoliv k prospěchu svých klientů či k napomáhání dosažení veřejného zájmu. O jeho existenci v této oblasti přitom není žádných pochyb.

Kde najít další informace?
Gestorem oblasti kybernetické bezpečnosti je Národní úřad pro kybernetickou bezpečnost (NÚKIB). Ten na svých stránkách téma nového zákona o kyberbezpečnosti velmi přehledně zpracovává. Kompletní informace a odkazy naleznete zde.

A pokud chcete zjistit už především praktické podrobnosti o tématu ochrany osobních i neosobních dat v organizaci, včetně podrobnějších informací o zákonu o kybernetické bezpečnosti, neváhejte se přihlásit na webinář ze série webinářů GDPR prakticky. Ten bude

SMS-služby s.r.o. | sídlo: Národní 973/41, 110 00 Praha 1 | IČO: 067 84 771 | DIČ: CZ06784771 | tel: +420 723 644 867 | e-mail: kancelar@sms-sluzby.cz | ID datové schránky: j49zfqv | https://www.sms-sluzby.cz | https://www.facebook.com/SMSsluzby.cz

tentokrát mimořádně dvouhodinový a proběhne ve středu 11. června od 13:00 hodin. Pro klienty našich pověřenců je zcela zdarma a odkaz jim bude jako vždy zaslán několik dní před samotným vysíláním. Více informací i pro ostatní zájemce naleznete zde.

Lenka Matějová
koordinátorka služeb pověřenců pro ochranu osobních údajů SMS-služby, s.r.o.

SMS-služby s.r.o. | sídlo: Národní 973/41, 110 00 Praha 1 | IČO: 067 84 771 | DIČ: CZ06784771 | tel: +420 723 644 867 | e-mail: kancelar@sms-sluzby.cz | ID datové schránky: j49zfqv | https://www.sms-sluzby.cz | https://www.facebook.com/SMSsluzby.cz